

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Afdelingshoofd MEVA-CORONA

SG
Dir. Macro-Eco. Vraagst. en
Arbeidsmarkt
Team Arbeidsmarkt

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34

www.rijksoverheid.nl

memo

Feiten en cijfers aanpak personeel COVID-19

Datum
7 januari 2022

Aantal pagina's
5

Beste **5.1.2e**

Hierbij een memo met een kort overzicht van de stand van zaken, voor zover deze mogelijk relevant zijn in het HadK overleg van 10 januari 2021.

Het memo is opgebouwd langs de volgende thema's:

- 1) Nationale Zorgreserve
- 2) Driehoeksoverleg Defensie | GGD GHOR | VWS
- 3) Coronabanen in de Zorg
- 4) De Nationale Zorgklas
- 5) Extra Handen voor de Zorg
- 6) Inhaalzorg en herstelplan V&VN/FMS
- 7) Inkomensgevolgen van long covid voor zorgverleners
- 8) Bonusregeling
- 9) Bonusregeling PGB-Zvw
- 10) Verzuimcijfers

1. Stand van zaken Nationale Zorgreserve | Extra ZorgSamen

- Zorgreservisten kunnen zich aanmelden op www.nationalezorgreserve.nl. Inmiddels zijn er **1385 actieve zorgreservisten**.
- Zij zijn vooral goed inzetbaar om opengevallen plekken als gevolg van intern doorschuiven naar bijvoorbeeld IC-afdelingen of andere afdelingen die door COVID onder druk staan, tijdelijk in te vullen.
- Sinds begin november heeft de NZR circa 950 diensten aangeboden aan zorgorganisaties, waarvan er ongeveer 520 diensten daadwerkelijk zijn ingevuld¹. In een aantal situaties waarbij de NZR diensten heeft aangeboden is het proces nog niet afgerond.
- Er worden gerichte wervingsacties gehouden in regio's waar de druk nu het hoogst is en er aanvragen binnenkomen. Dit leidt tot verschillen in de veiligheidsregio's qua inzetbare zorgreservisten. Zo hebben drie veiligheidsregio's minder dan 25 zorgreservisten. Onderstaand vindt u een overzicht van de regionale spreiding.
- Qua prioritering ligt het volgende voor in de driehoek:
 - o NZR zet in principe eerst in op 'handen aan het bed' voor instellingen die aanvragen, daar melden reservisten zich ook voor aan.
 - o In geval van aanvragen voor bovenregionale opschaling/overloopcapaciteit; krijgt dat prioriteit boven de aanvragen van individuele instellingen.
- Sinds 20 december hebben zeven zorgorganisaties een aanvraag ingediend bij de NZR en hebben 10 zorgorganisaties geïnformeerd naar de mogelijkheden van de NZR.

SG
Dir. Macro-Eco. Vraagst. en
Arbeidsmarkt
Team Arbeidsmarkt

Datum
7 januari 2022

Aantal zorgreservisten	Aantal veiligheidsregio's
<25	3
25 – 50	8
50 – 75	8
>75	6

2. Driehoeksoverleg: inzet Defensie en NZR

Beleidslijn

- Inzet van Defensie is een last-resort en geen onuitputbare bron van steun. Voordat dat aan de orde is, dienen zorgorganisaties een aantal stappen zelf te hebben doorlopen:
 - o Benutten eigen interne en externe flexibele schil
 - o Samenwerking in de regio gericht op patiëntenspreiding het delen van zorgpersoneel en regionale opvang COVID buiten ziekenhuis (ROAZ/GGD).
 - o Beroep op beschikbare mensen bij het Rode Kruis en/of de NPV
 - o Beroep op de Nationale Zorgreserve. Momenteel zijn er bij dit initiatief 100 lopende aanvragen van zorgorganisaties.
- Indien voorgaande geen soelaas biedt, is inzet van Defensie mogelijk nadat een fact-finding mission heeft plaatsgevonden.
- Defensie geeft aan dat men te maken heeft met flinke uitstroom van medische staf n.a.v. Covid-inzet en is terughoudend met inzet van de schaarse capaciteit.
- Besluitvorming vindt plaats in het driehoeksoverleg. Dit overleg is in week 45, vanwege de toenemende pandemische druk, geactiveerd door VWS.

¹ In de vorige COVID-19 stand van zakenbrief is aangegeven dat er 700 diensten door de NZR zijn ingevuld, dit betrof enkel de door de NZR aangeboden diensten. In de COVID brief van 14 januari zal dat worden genuanceerd.

SG
Dir. Macro-Eco. Vraagst. en
Arbeidsmarkt
Team Arbeidsmarkt

Datum
7 januari 2022

- Huidige inzet Defensie*
- Sinds begin december is Defensie met maximaal 60 militairen actief in het UMCU als bovenregionale opvang voor de curatieve zorg om landelijke patiëntenspreiding mogelijk te maken. De inzet liep initieel tot 24 december, maar is met het oog op de omikron variant is besloten om de inzet te verlengen tot en met 21 januari.
 - Ook is Defensie recent ingezet in twee Limburgse ziekenhuizen om regionale piekbelasting op te vangen, namelijk in het Zuyderland ziekenhuis en het VieCuri MC. De inzet bij het Zuyderland Ziekenhuis is inmiddels beëindigd. De inzet in het VieCuri MC is afgeschaald naar 10 militairen en wordt beëindigd op 15 januari.
 - Gedurende de periode 24 december tot en met 10 januari zijn er geen MOSB-aanvragen ingediend.
 - In het driehoeksoverleg van 10 januari gaf Defensie aan dat het UMCU de COVID-kliniek heeft gesloten waar de militairen actief waren. Hierdoor worden zij niet ingezet, maar staan nog wel op stand-by. Defensie kan ook geen gebruik van hen kan maken. Om deze reden is het driehoeksoverleg voornemens om de inzet in het UMCU eerder dan 21 januari te beëindigen. Over dit voorgenomen besluit wordt momenteel met het UMCU contact gezocht. Uiterlijk op woensdag 12 januari neemt het driehoeksoverleg hierover een besluit.

3. Coronabaten in de Zorg

- Met COZO2021 is er aan 510 zorgaanbieders subsidie verleend voor een bedrag van €83.498.412 voor 7302 coronabaten. Daarvan volgen 1655 mensen een opleiding die leidt tot mbo-certificaat via de NZK.
- Het kabinet stelt €45 miljoen beschikbaar voor de verlenging van de COZO-subsidieregeling in 2022. De verlenging start vanaf 1 januari 2022.
- De voorwaarden en verplichtingen van de subsidieregeling voor 2022 blijven grotendeels hetzelfde als voor vorig jaar. De verlenging is wel aanleiding om op grond van de ervaringen met de huidige regeling, deze op bepaalde onderdelen te verbeteren:
 - De Coronabaan moet op of na 1 januari 2022 zijn gecreëerd. Het moet gaan om een nieuw contract van bepaalde tijd dat op of na 1 januari 2022 ingaat. Dit kan ook een werknemer zijn die eerder een coronabaan vervulde.
 - De voorwaarde dat het contract voor minimaal 2 maanden en maximaal 6 maanden wordt aangegaan, vervalt (de subsidiabele periode blijft maximaal 6 maanden).
 - In het contract moet worden opgenomen dat de aangevraagde subsidie voor begeleiding daadwerkelijk daaraan wordt besteed en ten goede komt aan de werknemer met een coronabaan.
 - In het contract moet expliciet worden vermeld dat het gaat om een Coronabaan die met de subsidieregeling tot stand is gekomen.
 - Er kunnen niet meer Coronabaten worden aangevraagd dan er werknemers binnen de organisatie zijn.
 - Indien er geen AGB-, WTZi- of Wtza-registratie kan worden aangeleverd dient de zorgaanbieder een bewijs van het zorgkantoor, de zorgverzekeraar of een gemeente te overleggen.
- 26 januari wordt de nieuwe regeling besproken in het ECS (aanleveren op 19 januari) en publicatie staat op de planning voor half februari.

4. Nationale Zorgklas (NZK)

- Er zijn circa 3280 mensen opgeleid via de cursussen en korte trainingen van de NZK. Deze opleidingen zijn enkel nog te volgen voor mensen met een zorgwerkgever, open inschrijvingen worden geweerd.

- Daarnaast zijn er 2041 mensen ingeschreven voor de opleiding voor een mbo-certificaat niveau 2 & 3. Zij zijn verdeeld over 141 groepen: 40 groepen (28%) voor 'Individuele basiszorg verlenen - niveau 2', 60 groepen (43%) voor 'Individuele zorg verlenen - niveau 3' en 41 groepen (29%) voor 'Maatschappelijke zorg - niveau 3'. In totaal worden 127 groepen (90%) via het materiaal van de NZK opgeleid.
- 2041 mensen begonnen een opleiding bij de NZK voor een MBO-deelcertificaat niveau 2 en 3. Hiervan hebben 746 deelnemers hun mbo-certificaat behaald, 21 deelnemers zijn gezakt voor het examen en 711 deelnemers zijn nog in opleiding.
- In totaal zijn er 34 opleiders aangesloten, waarvan er momenteel 26 actief zijn. Dit zijn 4 NRTO-leden en 22 ROC's die beiden 70 groepen opleiden. 1 groep is tussentijds gestopt.
- In verband met de aanhoudende druk op de zorg en de behoefte aan mensen in zorgondersteunende functies, is de NZK verlengd tot eind 2022. Het lesmateriaal wordt continu aangepast aan de laatste kennis en inzichten over COVID. De vrijwilligers van het Rode Kruis die worden ingezet bij een aantal ziekenhuizen en VVT-instellingen in de regio Rotterdam zijn de eerste mensen die via de NZK een korte opleiding krijgen. Ook de opleiding gericht op mbo-certificaten wordt opnieuw opgesteld. Om aanspraak te maken op de subsidie van VWS dienen de opleidingen uiterlijk op 1 mei 2022 te zijn gestart.

sg
Dir. Macro-Eco. Vraagst. en
Arbeidsmarkt
Team Arbeidsmarkt

Datum
7 januari 2022

5. Stand van zaken EHvdZ

- EHvdZ heeft via het bestuur bij DMEVA aangegeven dat hernieuwde activering van het project geen werkbare optie is. De mensen die in het 'mottenballenbestand' zitten zijn uitgenodigd om zich aan te melden bij De Nationale Zorgreserve van EZS. EHvdZ stopt per 31-12-2021 definitief.
- Onderzoeksbureau SEOR heeft een evaluatie uitgevoerd van EHvdZ. Dit evaluatieonderzoek wordt zonder appreciatie opgenomen in de volgende COVID-19 stand van zaken brief (14 januari).
- De aanbevelingen zijn meegegeven aan de taskforce 'Ondersteuning Optimale Inzet Zorgverleners'. Deze taskforce inventariseert concrete maatregelen die op korte termijn (tweede helft winter 2021/22 en najaar/winter 2022/2023) bijdragen aan de beschikbaarheid van zorgprofessionals.
- Effect EHvdZ: In totaal hebben 29 duizend mensen zich aangemeld, waarvan 17,5 duizend inzetbaar waren. Daarvan zijn er 15 duizend voorgesteld. Van de 15 duizend die zijn voorgesteld, zijn er 6300 gestart bij een zorgorganisatie.

6. Inhaalzorg/herstelplan FMS&VenVN

- Het aangenomen amendement Ellemeet/De Vries resulteert in €10 miljoen voor het herstel van zorgprofessionals. Zeggenschap is een belangrijke voorwaarde voor effectief herstelbeleid.
- Om professionele zeggenschap te verbeteren, zijn door de beroepsvereniging Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland (V&VN) en de brancheorganisaties al eerder werkgenda's opgesteld. Hierover wordt momenteel overleg gevoerd met de partijen.
- Los daarvan zullen de onderhavige financiële middelen (€10 miljoen) ten goede komen aan verpleegkundigen, verzorgenden en/of begeleiders. Zij worden ondersteund door V&VN, de Beroepsvereniging van professionals in sociaal werk (BPSW) en brancheorganisaties.
- Deze aanpak biedt zorgprofessionals ondersteuning bij het verwerven van vaardigheden door middel van intervisie, een leernetwerk en tijd en ruimte om binnen de werkcontext vorm en inhoud te geven aan zeggenschap. Daarnaast zetten partijen in op zeggenschap bij herstelbeleid.
- V&VN heeft op 23 december een eerste plan ingediend per mail. We zijn momenteel met hen in gesprek hoe dit nader te concretiseren en een planning met elkaar vast te stellen.

SG
Dir. Macro-Eco. Vraagst. en
Arbeidsmarkt
Team Arbeidsmarkt

Datum
7 januari 2022

7. Inkomensgevolgen van long covid voor zorgverleners

- D66 en FNV hebben VWS gevraagd de inkomensgevolgen te verzachten die zorgverleners ondervinden wanneer zij door covid langdurig ziek zijn en als gevolg daarvan te maken hebben met inkomensgevolgen.
- Voor Prinsjesdag heeft MVWS de Long Covid-brief naar de TK gestuurd, waarin kort geschetst is wat we op dit dossier van plan zijn. Daarin is opgenomen:
 - o de constatering dat de sociale zekerheid bij ziekte een vangnet biedt, ook voor zorgverleners met long covid;
 - o de constatering dat voordat we een afweging kunnen maken over wat we - in aanvulling op die bestaande sociale zekerheid - vanuit de overheid moeten of kunnen doen voor zorgverleners met inkomensgevolgen van long covid, we de aard en omvang van het ziektebeeld beter in beeld moeten krijgen. Zonder een heldere definitie van long covid is het namelijk niet mogelijk om in beeld te brengen wie long covid hebben (aantallen + wat betekent long covid voor hun werk) en wat dan de inkomensgevolgen zijn die zij hebben. Die kennis is essentieel om goed onderbouwd tot besluitvorming te kunnen komen, ook met het oog op de uitvoerbaarheid in het geval zou worden besloten 'iets' te doen.
- In de COVID-brief van 14 december jl. is een beschrijving opgenomen van de vervolgstappen die we nemen t.a.v. zorgmedewerkers met langdurige klachten na een COVI-besmetting. Naast een beschrijving van alles wat we nu al doen voor mensen met long covid, is daarin aangegeven dat we op het moment dat de Gezondheidsraad een (voorlopige) definitie van het ziektebeeld heeft bepaald, zullen bezien in hoeverre die definitie handvatten biedt om vervolgstappen te ondernemen.
- De betreffende briefpassage heeft in het debat van 15 december niet tot vragen of opmerkingen geleid. Inmiddels zijn Kamervragen ontvangen over de positie van zorgverleners met long COVID.

8. Bonus 2021 (Zorgaanbieders en Pgb domein Wmo 2015, Jeugdwet, Wlz)

- Alle aanvragen voor de 2^e zorgbonus zijn inmiddels beoordeeld: de aanvragen voor in totaal 1.042.071 zorgprofessionals worden toegekend. Op basis van dit aantal heb ik het netto bonusbedrag vastgesteld op € 384,71. Hierbij is rekening gehouden met de belastingafdracht die zorgaanbieders (voor hun medewerkers) en de SVB (bij bonussen aan pgb-zorgverleners) moeten doen om een netto bonus aan de zorgverleners uit te betalen.
- De TK is bij brieven van 25² en 26³ oktober over de hoogte van het bonusbedrag geïnformeerd. Tevens is een persbericht op www.rijksoverheid.nl geplaatst.
- 26 oktober zijn de beschikking aan zorgaanbieders en budgethouders verzonden (13 weken na sluitingsdatum aanvraagloket).
- De bevoorschotting door DUS-i aan zorgaanbieders heeft plaatsgevonden in de laatste week oktober t/m eerste twee weken van november.
- SVB heeft de bonus inmiddels aan pgb-zorgverleners uitbetaald.
- Begin december is een overzicht van de bonussubsidies die aan zorgaanbieders zijn verleend is op rijksoverheid.nl geplaatst.

9. Bonus pgb-domein Zvw

- De pgb-bonusregeling Wmo 2015, Jeugdwet, Wlz (bonus 2020 en 2021) heeft geen betrekking op de doelgroep zorgverleners die werkzaamheden verrichten voor een pgb-budgethouder die enkel worden bekostigd vanuit de Zvw.

² Brief n.a.v. CD Arbeidsmarkt in de zorg d.d. 7 oktober 2021

³ Brief Financieel beheer VWS

- Reden hiervan is dat ca. de helft van deze doelgroep niet in beeld is bij de SVB (omdat zij de kosten rechtstreeks bij zorgverzekeraars declareren) en de mogelijkheden voor een bonusregeling voor deze doelgroep nader onderzocht moesten worden.
- Uitwerking van een Pgb-bonusregeling Zvw is aan de TK gemeld onder de voorwaarde dat de uitwerking binnen de budgettaire randvoorwaarden moet passen en verantwoord uitvoerbaar moet zijn. In de Covid stavaza brief van 8 december 2020 aan de TK is gemeld dat wordt onderzocht hoe voor deze groep de bonusregeling uitgevoerd kan worden binnen de eerdergenoemde randvoorwaarden (budget + uitvoerbaarheid). In de brief van 6 juli 2021 is aangegeven dat u de Kamer na de zomer zal informeren over of er een bonusregeling voor de pgb-Zvw-zorgverleners komt.
- In oktober is de voortgang pgb zorgbonus Zvw binnen VWS in de stuurgroep bonusregeling besproken. Vastgesteld is dat de uitgangspunten van het pgb-domein Zvw (leidend principe dat gegevens van zorgverleners niet kenbaar zijn) en van het subsidierecht (harde voorwaarde is kenbaarheid ontvanger) elkaar uitsluiten. Een zorgvuldige uitwerking van de mogelijkheden van een pgb-zorgbonus Zvw kost daardoor tijd.
- Van ZN is een eerste positieve reactie ontvangen op de vraag om medewerking aan de uitvoering van een zorgbonus voor de pgb-zvw-doelgroep. De precieze mogelijkheden worden in nadere afstemming tussen ZN, SVB en VWS nagegaan.
- Naast medewerking van ZN en SVB (die nog niet definitief heeft toegezegd te gaan uitvoeren), is een wettelijke basis voor verwerking van persoonsgegevens noodzakelijk om een regeling te kunnen openstellen. Deze zal pas komende zomer gerealiseerd worden. Openstelling kan zodoende op zijn vroegst per Q3 2022.

SG

Dir. Macro-Eco. Vraagst. en
Arbeidsmarkt
Team Arbeidsmarkt

Datum

7 januari 2022

10. Verzuimcijfers

- In november bedroeg het verzuim in de branches ziekenhuizen, VVT, gehandicaptenzorg en GGZ gemiddeld 8,85%. Dit is het hoogste verzuim sinds het begin van de coronacrisis (bron: Vernet).
- Ten opzichte van voor COVID is dit een forse stijging; in november 2019 was het verzuim 6,55%.
- Met name het kortdurend verzuim (1-14 dagen en 15-91 dagen) is gestegen ten opzichte van de periode voor corona.
- Ook zien we dat het verzuim na iedere golf daalt, maar telkens op een hoger niveau blijft steken.
- Verzuim per branche in november 2021:
 - o Ziekenhuizen: 7,54% (ter vergelijking 5,5% in 2019)
 - o VVT: 10,05% (ter vergelijking: 7,37% in 2019)
 - o Gehandicaptenzorg: 9,33% (ter vergelijking: 6,94% in 2019)
 - o GGZ: 8,19% (ter vergelijking: 6,53% in 2019)